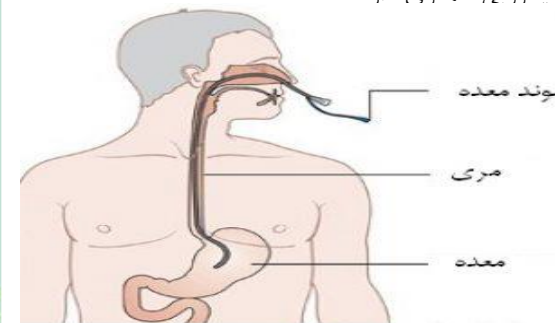

همه افراد برای زندگی نیاز به غذا دارند و اما در شرایط خاص مانند بعضی از بیماری ها، بی اشتها، اختلال در بلع، جراحی های دهان و ... همه یا بخشی از نیازهای غذایی را نمی توان از طریق تغذیه دهانی تامین کرد در نتیجه باید تغذیه از راه دیگر صورت گیرد. یکی از این روش ها تغذیه روده ای با تغذیه با لوله می باشد.

محلول های مورد استفاده در تغذیه با لوله که به اصطلاح گاوژ می گویند شامل کربوهیدرات، پروتئین، چربی و ویتامین ها و املاح مورد نیاز می باشد که به صورت «دست نخورده»، «نیمه هیدرولیز شده» و «هیدرولیز کامل» وجود دارند که از طریق لوله وارد معده یا روده می شوند. تغذیه با لوله به دو صورت کوتاه و بلند مدت می باشد. اما در اکثر موارد بعد از مدت کوتاهی فرد توانایی تغذیه از دهان را باز می یابد و به شرایط عادی برمی گردد.

محلول های گاوژ هم به صورت دستی و هم به صورت تجاری می باشند که توسط (بلندر) یا مخلوط کن ترکیب می شوند و سپس صاف می شوند اما محلول های تجاری به صورت آماده می باشند و نسبت به محلول های دستی دارای میزان بیشتر کالری و پروتئین و ریز مغذی ها در یک حجم مشخص می باشند و همچنین به دلیل عدم دخالت دست بار میکروب، کمتر دارند.

روش های تغذیه:

تغذیه متناوب به صورت بلوس

- ۱- انتهای لوله را خم کنید تا مسدود شود.
- ۲- سرنگ را با ماده غذایی پر کنید و به انتهای لوله معده وصل کنید.
- ۳- سرنگ باید ۴۵ سانتی متر بالاتر از سر بیمار قرار گیرد.
- ۴- اجازه دهید محتویات سرنگ به تدریج و به آرامی تخلیه شود.
- ۵- پیش از اتمام محتویات سرنگ، مجدداً لوله را کلامپ کرده، سرنگ را با ماده غذایی پر کنید. این کار را آنقدر ادامه دهید تا ماده غذایی تمام شود.

اقدامات پرستاری قبل از گاوژ باید رعایت نمود:

- هر ۳ ساعت به میزان ۳۰۰ سی سی مایعات داده شود.
- بعد از انجام پروسیجر گاوژ بهتر است نیم ساعت تا یک ساعت بیمار بصورت نیمه نشسته باشد.
- زمان نگهداری لوله معده ۵ تا ۷ روز می باشد.
- دمای غذای بیمار همسان با دمای اتاق باشد و از دادن غذای سرد و داغ به بیمار خودداری کنید.

روش انجام گاوژ

بعد از اطمینان از نداشتن ترشح و قرار دادن سوند در معده سوند معده را خم کرده (به طوری که مانع ورود هوا به داخل معده بیمار شود) و سرنگ را جدا کرده و پیستون داخلی سرنگ را خارج کرده و پوسته سرنگ را به سوند معده متصل می کنیم، ۳۰ تا ۵۰ سی سی آب را داخل سرنگ ریخته و سرنگ را بصورت عمودی و به طرف بالا و مستقیم گرفته و قبل از اتمام آب داخل لوله وعده غذایی بیمار را داخل سرنگ می ریزیم. (دقت داشته باشید که هوا داخل لوله بیمار نشود). بعد از اتمام غذا ۳۰ تا ۵۰ سی سی آب را داخل سوند معده ریخته تا لوله معده شسته شود. بعد از انجام گاوژ برای جلوگیری از وارد شدن هوا به معده بیمار، سوند

معده را خم کرده و پس از شستشوی سرنگ، پیستون را وارد سرنگ نموده و به سوند معده وصل می کنیم.

فواید ریختن آب قبل و بعد از گاوژ:

قبل و بعد از هر نوبت تغذیه ۸۰ سی سی آب ساده به داخل لوله بریزید تا ضمن باز نگه داشتن لوله از رشد باکتری ها یا بستن و مسدود شدن لوله جلوگیری شود.

دادن دارو به بیمار از طریق لوله :

وقتی که انواع مختلف داروها تجویز می گردد هر نوع دارو باید به صورت جداگانه با ۱۵ میلی آب به صورت بولوس تجویز شود و بعد از هر دوز دارویی لوله با ۳۰ میلی آب شستشو داده شود. داروها نباید با یکدیگر و یا با فرمول غذایی مخلوط شوند.

برای اجتناب از آلودگی باکتریایی مقدار فرمول غذایی هرگز نباید بیش از حجمی باشد که در طی ساعت برای بیمار انفوزیون می شود و رژیم تغذیه لوله ای باید مکرراً برای ارزیابی تاثیر آن و پیشگیری از عوارض، بررسی شود.

اقدامات و مراقبت های پرستاری بعد از گاوژ:

۱- بهداشت دهان و بینی

- رعایت دقیق و منظم بهداشت دهان و بینی بخش مهمی از مراقبت از بیمار شامل می شود.
- از اپلیکاتورهای مرطوب می توان برای تمیز کردن بینی استفاده کرد و به دنبال آن از نرم کننده قابل حل در آب ضروری است.
- دهان شویه مکرر باعث راحتی بیمار می شود.
- در صورت خشکی شدید مخاط بینی و حلق استفاده از دستگاه بخور مفید واقع می شود.
- هر ۲ تا ۳ روز یکبار لازم است چسب روی بینی تعویض شود بینی از نظر تحریک پوستی مورد بررسی قرار گیرد.
- در صورت مجاز بودن، جویدن آدامس یا مکیدن آب

به نام یگانه هستی بخش

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی گیلان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

استان گیلان

بیمارستان شهید حسین پور

تغذیه از طریق لوله بینی

کارگروه آموزش سلامت

گروه هدف: بیماران

بهار ۱۴۰۴

مکمل غذایی مانند پروتئین ها، ویتامین ها و شیر خشک به مواد غذایی بیمار اضافه کنید تا بیمار مقدار انرژی لازم را دریافت کند.

آموزش چگونگی تغذیه با لوله (گاوژ) برای همراه بیمار

۱- بیمار شما باید هر ۳ ساعت یکبار با لوله تغذیه شود. ساعات تغذیه بیمار ۶ صبح، ۹ صبح، ۱۲ ظهر، ۳ عصر، ۶ عصر، ۹ شب، ۱۲ شب، می باشد.

۲- پس از هر بار استفاده از مایع گاوژ در ظرف را کاملاً بسته و در یخچال نگهداری نمایید و قبل از مصرف مجدد در نوبت بعدی، مقدار مایع گاوژ مورد نیاز را از یخچال خارج کرده و به دمای محیط رسانده و بعد برای بیمار استفاده شود.

۳- دقت نمایید مایع گاوژی که در لوله می ریزید به هیچ وجه سرد نباشد و بسیار آرام مایع را وارد لوله نمایید تا برای بیمار مشکل گوارشی ایجاد نشود.

۴- قبل و بعد از هر بار تغذیه گاوژ، لوله را با کمی آب معدنی جوشیده شستشو دهید، تا هم آب روزانه مورد نیاز بیمار تامین شود و هم مسیر لوله تمیز شود.

۵- مایع گاوژ روز قبل را برای مصرف روز بعد استفاده ننمائید.

۶- اگر بیمار شما هوشیار است، در زمان تغذیه با لوله بهتر است در وضعیت نشسته قرار گیرد.

۷- زمانی که بیمار هوشیاری خود را به دست آورد به تدریج با نظر پزشک معالج تغذیه دهانی را با قاشق مربا خوری برای بیمار شروع نمایید تا روند بهبودی را زودتر طی نمایید.

منابع: برونر سودارت

نبات هم می تواند در رفع خشکی موثر باشد و بدین ترتیب از التهاب غدد پاروتید پیشگیری خواهد شد.

۲- اقدامات لازم در صورت بروز تهوع و استفراغ

اگر بیمار تان دچار تهوع و استفراغ باشد ابتدا باید سعی کنید علت اصلی آن را پیدا کنید. ممکن است از عوارض جانبی داروها باشد یا غذای تهیه شده آلوده باشد.

زمانی که بیمار تهوع دارد بهتر است حجم کمی غذا را با فاصله های مکرر به بیمار بدهید. مراقب باشید بیمار به علت تهوع و استفراغ دچار کم آبی نشود.

تذکر: از خوراندن حجم زیادی غذا در یک وعده غذایی به بیمار خودداری نمایید.

اگر بیمار استفراغ می کند سر بیمار را بالا بیاورید و به یک سمت خم کنید و ظرفی در اختیار وی قرار دهید تا محتویات دهان را در آن بریزد. در این بیماران سعی کنید مرتب دهان بیمار را بشویید اگر بیمار نمی تواند مسواک را تحمل کند از محلول آب نمک یا آب ساده و یا دهان شویه برای شستن دهان استفاده کنید.

در صورت ادامه تهوع و استفراغ حتماً با پزشک مشاوره کنید. ممکن است بیمار نیاز به استفاده از داروهای ضد تهوع داشته باشد و بیمار دچار کم آبی شود پس در این مورد دقت لازم را داشته باشید و از پزشک یا پرستار کمک بخواهید.

۳- اقدامات لازم در هنگام بروز بی اشتها

افراد بیمار ممکن است به علت مسائل روحی یا جسمی دچار بی اشتها شوند. در این افراد سعی کنید غذای بیمار را تزیین کرده و شکل زیبایی به غذا بدهید و آن را در معرض دید بیمار قرار دهید تا اشتهای بیمار تحریک شود.

دهان شویه دادن بیمار میتواند اشتهای او را تحریک کند. این بیماران باید از موادی استفاده کنند که معده سریع خالی شود مانند مخلوطی از غذاهایی که شیرین هستند.